

Stjuartu saslimstība ar gripai līdzīgiem simptomiem

Maija Eglīte, Hedija Čupecā

Rīgas Stradiņa universitāte, Aroda un vides medicīnas katedra, Latvija

Ievads. Lidojuma laikā slēgtā lidmašīnas kabīnes telpā ir iespējama gaisa-pilienu infekcijas izplatība, pakļaujot saslimstības riskam ne vien pasažierus, bet arī lidmašīnas apkalpes locekļus.

Darba mērķis. Noskaidrot saslimstības biežumu ar gripai līdzīgiem simptomiem a/s “*Air Baltic Corporation*” uzņēmumā un izpētīt saslimstību ietekmējošos faktorus, lai izstrādātu ieteikumus saslimstības samazināšanai.

Materiāls un metodes. Lai sasniegtu pētījuma mērķi, tika izveidota anonīma aptaujas anketa un aptaujāti 92 stjuarti. Šķērsgrīzuma pētījumā analizētas 92 stjuartu aizpildītās anonīmās anketas pēc šādiem kritērijiem – darba stāžs, vidējais lidojuma stundu skaits, vidējais nakts darba stundu skaits, miega ilgums diennaktī, ēšanas regularitāte, vitamīnu kompleksu lietošana, apmierinātība ar darbu, roku mazgāšanas biežums lidojuma laikā, roku mazgāšanai veltītais laiks pēc kontakta ar slimu pasažieri, vidējais gripai līdzīgo slimības gadījumu skaits uz lidmašīnas klāja, vidējais slimu pasažieru pārsēdināšanas skaits. Pēc pētījuma kritērijiem izveidotajās stjuartu grupās pētīta sakarība ar saslimstības biežumu ar gripai līdzīgiem simptomiem. Izstrādāti ieteikumi saslimstības samazināšanai. Iegūtie dati apstrādāti ar *MS Excel 2009* un *IBM SPSS Statistics v. 20* programmu.

Rezultāti. Respondentu grupā 81,5% stjuartu vismaz vienu reizi gadā ir slimojuši ar gripai līdzīgiem simptomiem. Nemazgājot rokas, vidējais saslimšanas biežums gadā (SBG) ir 1,92 (95% TI (ticamības intervāls) 1,54–2,29), bet, mazgājot rokas vismaz 10 sekundes, vidējais SBG ir 1,2 (95% TI 0,75–1,65; $p = 0,015$). Ar 97% varbūtību secināts, ka stjuarti, kuri lieto mitrās salvetes roku tīrības nodrošināšanai, nav pasargāti no saslimšanas ar gripai līdzīgiem simptomiem lidojumos, kuros ir slimi pasažieri. Konstatēta sakarība starp ēšanas regularitāti un saslimstības biežumu – stjuarti, kuri ēd regulāri, – 0,83 (95% TI 0,38–1,29), slimo retāk nekā tie, kuri ēd neregulāri, – 1,34 (95% TI 1,13–1,54; $p = 0,034$).

Secinājumi. Ēdot regulāri un roku mazgāšanai veltot vismaz 10 sekundes, ir iespēja neraslimt, ja uz klāja ir pasažieris ar gripai līdzīgiem simptomiem.